

Contacthonden voor mensen met dementie: 'Er zijn alleen maar voordelen'

Cynthia op den Brouw is gek op honden. Daarom treedt ze op als gastgezin bij de stichting Hulphond Nederland. Die honden weten hoe ze mensen ondersteunen met een fysieke handicap, epilepsie, PTSS en kinderen. Maar voor mensen met dementie hebben deze hulphonden weinig te bieden. 'Waarom trainen we geen honden die, samen met een zorgmedewerker, helemaal gericht zijn op mensen met dementie', dacht Cynthia die ook zorgmanager bij zorgorganisatie Volckaert is.

Labradoedels als contacthonden

De rest is geschiedenis, want Cynthia gaf de aanzet tot Stichting Blijf, een nog prille organisatie die zich gespecialiseerd heeft in honden die mensen met dementie gezelschap houden. De dieren heten hier geen hulphonden, maar contacthonden. Want dat is precies wat ze doen: contact leggen op een manier die cliënten met dementie prettig vinden.

Cynthia: 'Stichting Blijf traint puppies van een hondenras dat graag contact maakt en aantrekkelijk is om te knuffelen – zoals de hond die we nu bij Volckaert hebben – een kruising van een labrador en een poedel. Ze heten labradoedels. We bouwen nu ervaring op met de eerste labradoedel. Het dier gaat als puppy in training bij een instructeur van Stichting Blijf. Maar omdat de hond gekoppeld wordt aan een zorgmedewerker, gaat

ook de medewerker in training. Hij of zij moet de hond goed leren kennen. En de hond moet gewend raken aan de commando's van de medewerker.'

Wat moet je je voorstellen bij die commando's? 'Iemand die grotendeels bedlegerig is, heeft niets aan een drukke speelse hond. Maar op commando legt de hond z'n kop op het bed en laat zich rustig aaien. Maar aan de andere kant hebben we ook cliënten die alleen nog reageren op harde tonen en op veel beweging. Speciaal voor hen hebben we een commando waarmee de hond enthousiast langs komt rennen en opvallend om aandacht vraagt.'

Iets van vroeger boven halen

De aanpak werkt. Onderstaand filmpje laat zien hoe mensen in verschillende stadia van dementie enthousiast reageren op de contacthond. Cynthia: 'Regelmatig pakt een cliënt de hondenriem en gaat met onze labradoedel aan de wandel. Dat mag. We hebben de hond geleerd om niet aan de lijn te trekken, want dan zou een teer iemand zomaar om kunnen vallen. Andersom zien we cliënten trouwens af en toe wel aan de lijn trekken. De hond vindt het best en versterkt zo het idee dat de uitlater van dat moment controle over het dier heeft. Een meneer begon ineens Italiaans tegen onze labradoedel te praten. We wisten niet dat hij ook Italiaans sprak, maar kennelijk haalde de hond iets van vroeger bij hem boven. Ook de familie is blij met de contacthonden merken we. Ze bieden ook troost bij verdrietige momenten of afscheid. Pas is hier een

mevrouw overleden. Op verzoek van de familie kwam onze labradoedel afscheid van haar nemen, omdat zij in haar laatste dagen zoveel plezier had beleefd met de hond.'

Signaal afgeven

De contacthonden zorgen voor blije momenten, ze verleiden mensen tot bewegen, ze doorbreken dwaalgedrag en verdriet en de contacthond kan een rol spelen bij het leren doorgronden van onbegrepen gedrag. Opmerkelijke nieuwe mogelijkheden liggen in het verschiet. Cynthia: 'Honden kunnen angstzweet ruiken. Daardoor hebben ze eerder dan wij in de gaten wanneer iemand angstig is en zich niet op z'n gemak voelt. Die signalen zijn natuurlijk heel mooi voor de verzorging die daardoor tijdig iemand op z'n gemak kan stellen. Maar er is meer. Honden ruiken het ook als eerste als iemand urine of ontlasting heeft laten lopen. Als dat net is gebeurd, heeft de cliënt met dementie dat regelmatig nog niet zo in de gaten. Die reageert vaak pas als het een vervelend gevoel gaat geven. De contacthond heeft al een keer aangegeven dat er iets mis was. Dat kan een toevalstreffer zijn geweest, maar voor ons en Stichting Blijf was dat een signaal om te zien of we de contacthonden duidelijker kunnen trainen in dit soort herkenningen. Als dat lukt, kunnen contacthonden de zorg ontlasten. Ze herkennen als eerste dat er iets aan de hand is.'

Kwaliteitsgelden

Volckaert is blij met de contacthond. De organisatie gaat werken met twee duo's van steeds een

zorgmedewerker en een contacthond. ‘We betalen dit uit de kwaliteitsgelden WLZ. De training van de contacthond en van de medewerkers, het voeren en de eventuele dierenarts, het zit allemaal in een 10-jarig contract met Stichting Blijf. Dat contract krijgen wij als zorgorganisatie vergoed. Dat is minder gek dan het lijkt. De labradoedels kun je vergelijken met een middel dat het welzijn en welbevinden van cliënten vergroot. Net als een snoezelkamer of een zeehondrobot. We hopen dat andere zorgorganisaties ook met contacthonden voor mensen met dementie gaan werken. Er zijn alleen maar voordelen.’

Negentig sollicitaties

En dan is er nog een onverwacht effect. ‘Voor onze komende twee contacthond-pups zochten we zorgmedewerkers die de labradoedels thuis willen verzorgen. Zij nemen dan hun hond een aantal dagdelen per week mee naar hun werk. We kregen negentig sollicitatiebrieven binnen op de vacature die we hiervoor uitschreven. Bijzonder als je weet hoe lastig het is om zorgmedewerkers te werven. Als je écht meerwaarde weet te bieden, dan willen mensen graag bij je komen werken.’

Meer weten

- Bekijk de website van [Stichting Blijf](#)
- Lees: [‘Volkaert zet contacthond in voor mensen met dementie’](#)
- Lees ook over [konijnen en kippen in huize Pennemes](#)

tags:

[Dementie](#) (182)

thema:

[Wonen en welzijn](#) (238)